

Redaktør: Tove Rønne

Statens Serum Institut • Artillerivej 5 • 2300 København S

Tel: 3268 3268 • Fax: 3268 3868

www.ssi.dk • serum@ssi.dk • ISSN: 1396-8599

Epidemiologisk afd.: Telefontid 8.30-11.00 og 14.00-15.00

INFLUENZAVACCINATION 2000/01

Uge 39, 2000

Overvågning af influenzaaktiviteten baseret på indberetninger fra ca. 100 sentinel-læger har nu fungeret gennem seks sæsoner. Som det fremgår af figuren på bagsiden, har der i denne periode været tre epidemier. Det svarer til mange års erfaringer, at Danmark oplever en influenza-epidemi i gennemsnit ca. hvert andet år. Sekretprøver indsendt af sentinel-lægerne viste, at de to større epidemier i 1995/96 og 1998/99 var forårsaget af influenza A(H3N2) virus. Det er den undertype, der har været skyld i de alvorligste epidemier i nyere tid. I tilknytning til disse to epidemier observeredes da også en betydelig overdødelighed i befolkningen - mere end 1.500 dødsfald pr. epidemi. Epidemien i 1996/97 var en blandingsepidemi, hvor der forekom både influenza A (H3N2) og influenza B virus. Den var også mindre, og ledsgaget af en overdødelighed på ca. 500 dødsfald.

Influenzavaccine 2000/01

Undersøgelser af virusisolater indsamlet fra mange forskellige egne af kloden har vist, at der fortsat cirkulerer virus af to forskellige undertyper af influenza A samt virus af influenza B type. WHO har valgt at anbefale to nye influenza A stammer til vaccinen til den forestående sæson, da der er antigene ændringer af virusstammerne tilhørende begge influenza A undertyper. Der har ikke været grund til at ændre influenza B virusstammen.

Vaccinen til sæsonen 2000/01 anbefales at indeholde følgende stammer:

1. en A/New Caledonia/20/99-(H1N1)-lignende
2. en A/Moscow/10/99(H3N2)-lignende
3. en B/Beijing/184/93-lignende

Flere vaccineproducenter har på grund af produktionstekniske fordele valgt at anvende A/Panama/2007/99, som er A/Moscow/10/99-(H3N2)-lignende, og B/Yamanashi/166/98, som er B/Beijing/184/93-lignende.

Hvem skal vaccineres?

Sundhedsstyrelsen anbefaler vaccination af personer tilhørende nedenstående risikogrupper:

- Personer, der går til behandling eller kontrol for kroniske lunge-sygdomme, hjerte-karsygdomme

eller diabetes mellitus.

- Personer med medfødte eller erhvervede immundefekter, for HIV-smittede personer, se nedenfor.
- Personer med andre sygdomme, hvor tilstanden ifølge lægens vurdering medfører, at influenza udgør en alvorlig sundhedsmæssig risiko.
- Personer, der bor på plejehjem eller lignende, idet lægen ud fra lokale forhold må vurdere, om der er behov for at vaccinere alle beboere på institutionen eller alene særligt udsatte beboere.
- Personer på 65 år og derover.

Flere spørgsmål med relation til influenzavaccination af HIV-smittede personer er ikke endeligt afklarede. Det gælder således den risiko, influenzavirusinfektion udgør. Der kan endvidere hos nogle af patienterne være tale om en ringere beskyttende effekt af vaccinen – og også en mulig risiko for forværring af HIV-infektionen ved influenzavaccination.

Vejledning vil kunne finde sted på den infektionsmedicinske afdeling, der følger patienten.

Det er nyt, at patienter med diabetes mellitus nu indgår på linie med patienter med lungesygdomme og hjerte-karsygdomme. Der er i gruppen af diabetespatienter en væsentlig overhæppighed af hospitalsindlæggelser og dødsfald som følge af influenza og pneumoni, særligt udtaalt under influenzaepidemier. Også antal indlæggelser og dødsfald som følge af diabetisk ketoacidose stiger markant under influenzaepidemier. Risiko for alvorlige komplikationer er højest ved insulinkrævende diabetes, og er også klart forøget i gruppen af patienter under 65 år. Det er vist, at influenzavaccination af diabetikere kan forebygge ca. 80% af indlæggelser for pneumoni, influenza og ketoacidose under influenzaepidemier.

Vaccination

Influenzavaccinationer bør gives i oktober-november, før epidemierne i Danmark indfinder sig i perioden december-april.

Beskyttende antistoffer udvikles i løbet af ca. en uge. Én vaccination er nok. Dog skal børn under 9 år, der ikke tidligere er influenzavaccine-rede, have to vaccinationer med

mindst fire ugers interval.

Beskyttelsesgrad

Langt de fleste år er der en god antigen overensstemmelse mellem virusstammerne i vaccinen og de cirkulérende virus. I den situation forebygger vaccination 70-90% af sygdomstilfælde forårsaget af influenzavirus. Hos ældre mennesker har placebokontrollerede forsøg vist en lidt lavere beskyttelse - omkring 60% - mod influenzasygdom. Beskyttelsen mod de alvorlige komplikationer er dog formentlig noget højere, også hos de ældre. Influenzavaccinen yder ingen beskyttelse mod de mange andre virus, der kan være årsag til luftvejsinfektioner.

Bivirkninger og kontraindikationer

Vaccinen indeholder dræbt virus og kan derfor ikke forårsage influenza. Influenzavaccination giver ikke flere tilfælde af feber eller andre almenreaktioner end injektioner af placebo. Forbigående lokalreaktioner med ømhed omkring vaccinationsstedet kan ses.

Personer, der er overfølsomme overfor hønsæg eller andre indholdsstoffer, og hvor overfølsomheden er af anafylaktisk karakter (urticaria, angioødem, astma, allergisk rhinitis eller anafylaktisk shock), bør ikke influenzavaccineres. Gravide bør normalt kun vaccineres, hvis de tilhører de nævnte risikogrupper. Influenza- og pneumokokvaccination kan gives samtidigt, men med forskelligt indstikssted, EPI-NYT 40/98.

Nye sentinel-læger

Sentinel-overvågningen starter i uge 40. På grund af løbende udskiftning af sentinel-læger er der stadig brug for, at nye læger melder sig. Den ugentlige indberetning foregår ved at udfylde et fortynkt, portofrit meldekort. Man skal regne med at bruge ca. 10-15 min. pr. uge.

Vi kan som noget nyt fra denne sæson tilbyde sentinel-lægerne online tilbagemelding når de ugentlige resultater foreligger, normalt onsdag i den følgende uge.

Tilmelding til netværket kan ske på tel. 3268 3764, e-mail mha@ssi.dk. (K. Bro-Jørgensen, Medicinsk afd., S. Samuelsson, Epidemiologisk afd.)

Influenzaaktivitet

Konsultationsprocent pr. uge 1995-2000

